

България

Месечен икономически обзор

Октомври 2018 г.

Акцент

Дългосрочен кредитен рейтинг на България

Рейтингова агенция	Рейтинг	Перспектива	От дата
S&P	BBB-	позитивна	01.06.2018
Moody's	Baa2	стабилна	26.05.2017
Fitch	BBB	стабилна	01.06.2018

Източник: МФ

Анализатор:

Емил Калчев, д-р ик.
emil.kalchev@raiffeisen.bg

Редактор:

Божидар Гюров
bojidar.gyurov@raiffeisen.bg

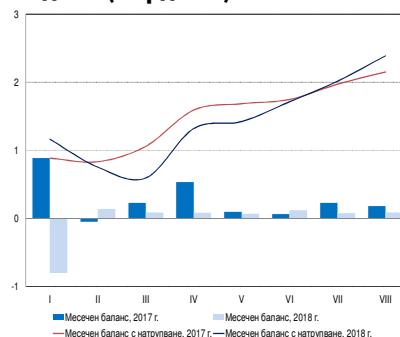
Министерският съвет одобри законопроекта за държавния бюджет за 2019 година и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2019-2021 година. Запазват се целите за бюджетното салдо за периода, съответно за 2019 г. дефицит от 0.5% от БВП, а за 2020 г. - балансирана бюджетна позиция, която се запазва и през 2021 година. През следващата година минималната работна заплата ще е 560 лв., вместо сегашните 510 лв. Предвижда се държавните служители да получават 10% повече, а за учителите увеличението на заплатите ще е с 20 на сто. Пенсийте също се увеличават - с 5.7% от началото на юли за всички пенсионери. Общо държавата ще похарчи над 44 млрд. лв. през 2019 г., или с около 6 млрд. лв. повече в сравнение с 2018 година. Увеличените бюджетни разходи ще се финансират с подобрена събирамост и с по-висок осигурителен доход - минималният от 510 се увеличава на 560 лв., а максималният от 2600 на 3000 лв. Покачва се и таванът на максималните пенсии от 910 на 1200 лв. Очаква се намаление на държавния дълг до 22.2 млрд. лв. през 2019 г. и до ниво от 22,0 млрд. лв. към края на 2021 г., респективно от 19,1% до 16,5% от прогнозното ниво на БВП. С рекорд може да се похвали и здравното министерство, чийто бюджет вече надхвърля 5 млрд. лв. Политиката по отбраната предвижда разходи от 1.8 млрд. лв., или 1.6% от БВП. Като цяло това е най-социалният бюджет, предлаган от ГЕРБ.

	2014	2015	2016	2017	2018f
БВП (реален растеж, %)	1.3	3.6	3.9	3.6	3.5
Номинален БВП (млрд. лева)	83.6	88.6	94.1	98.6	104.7
Потребителски цени, средногодишни (растеж, %)	-1.4	-0.1	-0.8	2.1	2.6
Средна месечна brutна работна заплата (лева)	817	882	950	1045	1140
Коефициент на безработица (средногодишно, %)	11.4	9.1	7.6	6.2	5.7
Бюджетен баланс (% от БВП)	-3.6	-2.8	1.6	0.8	-0.5
Публичен дълг (% от БВП)	26.4	25.6	29.1	24.9	23.0
Търговски баланс (млрд. евро)	-2.8	-2.6	-1.8	-2.0	-2.2
Текуща сметка (млрд. евро)	0.0	0.2	1.8	2.0	1.0
Нетни преки чуждестранни инвестиции (млрд. евро)	1.2	1.7	0.7	0.9	0.7
Валутни резерви на БНБ (млрд. евро)	16.5	20.3	23.9	23.7	23.4
EUR/BGN (в края на годината)	1.96	1.96	1.96	1.96	1.96

Източник: НСИ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

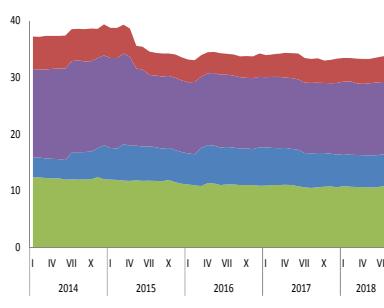
На фокус: бюджет и Външен сектор

Баланс на консолидирания бюджет (млрд. лв.)

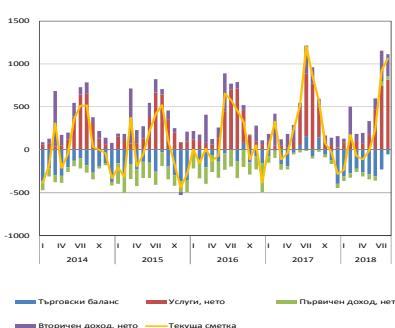
Източник: МФ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Брутен външен дълг по институционални сектори (млрд. евро)

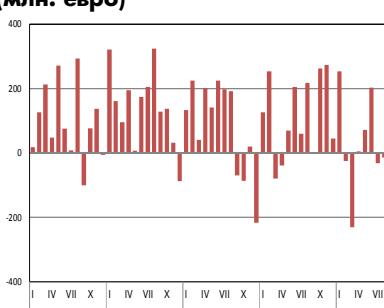
Източник: МФ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Текуща сметка на платежния баланс (млн. евро)

Източник: БНБ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Преки инвестиции в страната (млн. евро)

Източник: БНБ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Бюджетният излишък се запазва

В края на август 2018 г. държавният бюджет отчете излишък от 2.4 млрд. лв., или с 236.7 млн. лв. повече от същия период на 2017 г. Приходите и помощите, събрани от държавата за осемте месеца на годината, възлязоха на близо 26.0 млрд. лв. (11.6% годишен ръст), а разходите (в т.ч. вноската в бюджета на ЕС) - на 22.9 млрд. лв. (отново 11.6% ръст). Ръстът на приходите бе съвкупен резултат от 8.3 пр.п. принос на данъчните постъпления, 2.3 пр.п. принос на неданъчните и 1.3 пр.п. принос на помощите, вследствие на по-добро усвояване на европейски фондове в сравнение с август миналата година, което обаче като обем остава не особено значително на фона на общите държавни приходи. Приносът към повишаване ръста на общите разходи имаха главно социалните разходи (3.2 пр.п.), разходите за заплати и възнаграждения (2.8 пр.п.) и за субсидии (1.1 пр.п.).

Брутният външен дълг леко нарасна

По данни за август на БНБ брутният външен дълг нарасна до 33.8 млрд. евро, което е с 542.4 млн. евро повече от август 2017 г. В неговата структура към август 2018 г. вътрешнофирмените заеми заемаха най-голям относителен дял от 37.7%, който се разшири незначително с 0.2 пр.п. в сравнение с август м.г. Заемите на „други сектори“ бяха 31.9% от брутния външен дълг, което бе с 0.4 пр.п. повече от дела им година назад. Държавното управление заемаше трета позиция с дял от 16.7%, който обаче се сви с 1.5 пр.п. на годишна база. Заемите на банковия сектор бяха на четвърто място в структурата на брутния външен дълг, нарастващи с 0.9 пр.п. за година до 13.7%. С други думи, нарастващото на брутния външен дълг се дължеше на вътрешнофирмените заеми, на заемите на „другите сектори“ и на банковите заеми (общо 944.9 млн. евро), т.е. на частния дълг, докато държавното управление противодействащо на тази тенденция, намалявайки своята задължност с 402.5 млн. евро.

През август текущата сметка на платежния баланс отново бе положителна, като възлезе на 1.1 млрд. евро, при стойност от 861.4 млн. евро през август 2017 г.

Преките инвестиции намаляха на годишна база до -14.1 млн. евро през август (217.4 млн. евро за август 2017 г.). С натрупване за осемте месеца те достигнаха 230.6 млн. евро, което също бе значително по-малко от нивото им за същия период на миналата година (812.1 млн. евро).

Ограничена отговорност

Ограничена отговорност относно макроикономически анализ

Изател: Райфайзенбанк (България) ЕАД (отсега наиматък "РББГ").

РББГ е кредитна институция по смисъла на §1 Закон за кредитните институции със седалище и адрес на управление гр. София 1407, бул. Никола Вапцаров 55, Експо 2000, www.rbb.bg.

Надзорен орган: Комисия за финансов надзор ("КФН"), гр. София 1000, ул. "Будапеща" 16 и Българска Народна Банка, гр. София 1000, пл. "Княз Александър I" №1. Допълнително, Райфайзенбанк (България) ЕАД е обект на надзор от страна на Европейската Централна Банка (ЕЦБ), с който ЕЦБ се ангажира в рамките на Единния Надзорен Механизъм (ЕНМ), който се състои от ЕЦБ и националните компетентни органи (Регламент (ЕС) № 1024/2013). Освен ако не е дадено тук изрично друго, препратките към правните норми се отнасят до нормите, приети от Република България.

Настоящият анализ е изгответ и публикуван единствено на български език и е съобразен единствено с изискванията на действащото българско законодателство. Настоящият документ е предназначен за информационни цели и не може да бъде превеждан на език различен от български, възпроизвеждан и разпространяван на трети лица или в държави извън Република България. Настоящият документ не представлява нито предложение, нито проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа („ЗППЦК“), Закона за пазарите на финансови инструменти („ЗПФИ“) или друг относим нормативен акт, вкл. и чуждестранен. Инвестиционно решение по отношение на ценни книжа, финансов продукт или инвестиция трябва да бъде взето на базата на одобрен, публикуван проспект или пълна документация за въпросните ценни книжа, финансов продукт или инвестиция, а не на базата на този документ.

Настоящият документ не представлява лична препоръка за покупка или продажба на финансови инструменти по смисъла на ЗППЦК, ЗПФИ или друг относим нормативен акт. Нито настоящият документ в цялост, нито която и да е част от него представлява основание за сключване на договор или обвързване с каквъто и да било друг ангажимент. Този документ не е заместител на необходимия съвет за покупка или продажба на ценни книжа, инвестиционен или друг финансов продукт. По отношение на продажбата или покупката на ценни книжа, инвестиции или финансови продукти, вашият банков консултант може да предостави индивидуална консултация, която е подходяща за инвестиции и финансови продукти.

Настоящият анализ е създаден на базата на общодостъпна информация, а не на поверителна информация, която страната, изготвяща анализа, е придобила изключително на основата на клиентски отношения с дадено лице.

Освен ако изрично не е споменато друго в настоящата публикация, изателите на доклада считат предоставената информация за надеждна, но не предоставя гаранции по отношение на нейната точност, прецизност и пълнота.

В развиващите се пазари може да има по-висок рисков, свързан с приключването на сделките и съхранение на финансови инструменти, в сравнение с пазари с вече изградена инфраструктура. Ликвидността на акциите/финансовите инструменти може да бъде повлияна от броя на маркет-мейкърите. И двете обстоятелства могат да доведат до повишен рисков по отношение на сигурността на инвестициите, направени въз основа на информацията, съдържаща се в този документ.

Информацията в тази публикация е актуална до датата на създаване на документа. Той може да не е актуален спрямо бъдещи развития, които не са отразени в публикацията.

Освен ако изрично не е споменато друго анализаторите, наети от РББГ, не се възнаграждават за специфични инвестиционни банкови сделки. РББГ забранява на нейните анализатори и лицата, които докладват на анализаторите, да придобиват ценни книжа или други финансови инструменти на всяко предприятие, което е обхванато от анализаторите, освен ако такова придобиване не е разрешено предварително от съответния отдел Нормативно съответствие.

РББГ е въвело следните организационни и административни споразумения, включително информационни бариери, които да спират или предотвратяват конфликт на интереси във връзка с препоръки: РББГ е определило всеобщо обвързващи конфиденциални зони. Конфиденциални зони обикновено са организационни единици в рамките на кредитните институции, които са отделени от други звена посредством организационни мерки, които регулират обмена на информация, доколкото свързана информация е постоянно или временно обработвана там. Свързана информация не напуска конфиденциалната зона и трябва да се третира като строго поверителна във вътрешните бизнес операции, включително и при взаимодействието с други звена. Това не се отнася до прехвърлянето на информация, необходима за обичайните бизнес операции. Такова прехвърляне на информация обаче е ограничено до това, което е абсолютно необходимо (need-to-know принцип). Обменът на свързана информация между две конфиденциални зони може да се случи само с участието на Специалист Нормативно съответствие.

Ако се установи, че някое от условията на тази „Ограничена отговорност“ е незаконосъобразно, недействително или неизпълнимо, съгласно което и да е приложимо право, това условие, доколкото е разграничимо от останалите условия, се счита за несъществуващо в тази „Ограничена отговорност“; то по никакъв начин не засяга законосъобразността, действителността или изпълнимостта на останалите условия.

Настоящият макроикономически анализ е свободно достъпен на интернет страницата на РББГ: www.rbb.bg